

Iz Bosne i Hercegovine

Novi radio za novo vrijeme

Zoran Udovičić

Cijelu prošlu nedjelju, od 6. maja, slušao sam na Radiju BiH govore desetina novinara, urednika i drugih radijskih stvaralaca koji su se opraštali sa svojim emisijama i cijelim programom ovog radija, koji je dan kasnije prestao emitovati i ustupio svoje mjesto Radiju Federacije BiH. Smjenjivali su se dobro poznati glasovi, one koje smo godinama slušali, smjenjivale se emisije čije su špice toliko prepoznatljive da bi mogle ući u istoriju radiofonske kulture ovog podneblja... Voditelji su povukli za jezik i slušaocce i svi su tih dana bili sjetni, žalili za nečim "što nestaje" ili što se "ukida".

I sam sam na tom radiju proveo više od dvadeset godina i doživio bar dvije velike programske transformacije, koje su uvijek izazivale nešto bure, nešto emocija, pa i nevjerice - da li će "novo" zaista biti bolje od "starog"? Moje iskustvo govori da je iz svake transformacije nicao novi kvalitet, osjećaj za novo vrijeme u kome se piše i govori. Svaka od tih promjena bila je šansa i za novu generaciju ljudi koja je hrabro stupala u eter.

Zato i razumijem i ne razumijem tu buru emocija, pa i protesta, koje sam čuo te nedjelje, i općenito ovih dana, kada je prestajao sa radom jedan radio skoro polustoljetne tradicije i od njega nastajala dva nova – BH Radio 1, koji će pokrivati cijelu Bosnu i Hercegovinu, i Radio Federacije BiH (potonji će se moći slušati u jednom od dva ovdašnja entiteta). Razumijem da svaki novinar emisiju na kojoj dugo radi smatra svojim čedom i da se od nje teška srca oprašta. Razumijem i opšti osjećaj lojalnosti, pripadnosti jednoj tradiciji, u kojoj smo bar mi stariji novinari odgajani. Ali zbunjuje me da kod radio poslenika postoji i dalje osjećaj da pojava dva nova radija, saglasna duhu i potrebama ovog vremena, dokidaju tradiciju dosadašnjeg radija.

Razloge za ove kontroverze, preosjetljivosti, pa i nerazumijevanje možemo potražiti u visokoj politizaciji cijelog procesa transformacije državne u javnu radio-televiziju. Prvo je dosadašnja Radio-televizija BiH, uostalom kao i ona u Republici Srpskoj, bila ostavljena na milost i nemilost nacionalistima i tvorcima rata. Pa kad je međunarodna zajednica uvidjela da demokratizaciju tih medija ne može osigurati u savezništvu sa nacionalistima na vlasti, okrenula je svoju pažnju internacionalnim projektima – OBN-u i FERN-u, dok su radiji i televizije u Sarajevu i Banjaluci ostali da tavoru u problemima i apatiji. Zatim je Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH 1998. godine pokrenuo postupak transformacije,

ali je on tekao katastrofalno sporo. Mnogo je bilo grešaka i lutanja, a sve zahvaljujući političkim opstrukcijama, apatičnosti i nerazumijevanju novinarskih kolektiva i nesnalaženju međunarodnih implementatora transformacije.

Konačno, radijski projekat se 7. maja pokrenuo sa mrtve tačke – počeli su sa radom servisi za cijelu BiH i Federaciju BiH, dok se na početak rada transformisane televizije još čeka. Sudeći po entuzijazmu, kojem smo ovih dana svjedoci, u programu oba nova radija, apatija koja je dugo vladala kolektivom Radio-televizije BiH biće razbijena. Profesionalci će se vjerovatno uspjeti izdići iznad političkih kočnica koje su ih onemogućavale da jednom novom vremenu, toliko bremenitom velikim izazovima, pruže i svoje novinarske usluge. Zato, s moje strane, sve čestitke ljudima koji su se poduhvatili novih projekata i sva zahvalnost generacijama onih koji su 56 godina gradili istoriju bosanskohercegovačke radio-televizije.

Zoran Udovičić je glavni i odgovorni urednik 'Media Online' i predsjednik Media plan instituta. ©Media Online 2001. All rights reserved.